

NVE - Norges vassdrags- og
energidirektorat
Konsesjonsavdelingen
Pb. 5091 Majorstua
0301 OSLO

Saksnr:
16/00083-5

Arkivkode
B

Avd/Saksbehandler
PNU/TH

Deres ref:

Dato:
11.05.2016

HØRINGSUTTALELSE KONSESJONSSØKNAD STORELVA KRAFTVERK - IBESTAD KOMMUNE

Viser til søknad om konsesjon fra Clemens Kraft for utbygging av Storelva i Straumsbotn, Ibestad kommune, og har følgende merknader til søknaden:

Vasskaret er et mye brukt friluft- og rekreasjonsområde i Ibestad kommune. Området er brukt både av lokalbefolkningen og tilreisende. Omsøkt konsesjon ligger i innfarten til dette området. Storelva løper vakkert i konsesjonsområdet med både stryk og fossefall, og enkelte rolige partier.

Utløpet av kraftverket er Straumbotn, en terskelfjord som skjærer Andørja nesten av på midten hvor inngangen til fjorden er Straumen, en smal og trang inngang med stor vann- og strømføring under tidevannsskiftene. Denne fjorden er unik og har en egen sildestamme på lik linje med den som forefinnes i Rossfjordstraumen. Her er også et variert og godt fiske, blant annet etter sjørret.

Kommunen kan ikke se at konsekvens for fjorden er tilstrekkelig utredet og kartlagt ved en kraftutbygging her. Dette er nesten ikke nevnt i søknaden. Da spesielt med tanke på vanntemperatur, isdannelse og konsekvens for arts mangfoldet i selve fjorden.

Omsøkt tiltak vil kreve store og varige inngrep i naturen, og rapporten sier også at området vil få redusert verdi i mange år framover som en følge av inngrepene. Influensområdet er definert som en «100 m bred sone langs den berørte elvestrekningen», noe som åpenbart vil gi svært store negative konsekvenser for natur mangfoldet. Området er karakterisert som Beiteskog av viktig verdi, og her beiter både geit og elg. I tillegg er det etter at rapporten er laget i 2009 registrert rådyr i området.

Kommunens inntrykk er at den biologiske utredningen er gjort med «lett hånd», noe som underbygges ved at befaring på plassen er utført 28. juni 2009, altså på én dag. Det er begrenset hva en kan få utført på så kort tid. At utredningen i tillegg er 7 år gammel vurderes som en svakhet i søknaden.

Det bemerkes også under pkt. 6.3 Rødlistede arter at «med den begrensede tiden som er tilgjengelig kan en ikke helt utelukke at rødlistede arter av mose og mikrolav på stein er oversett.»

Under samme punkt er det også nevnt som sannsynlig at «arter som kongeørn (NT), hønehauk (VU) og fjellvåk (NT) bruker influensområdet sporadisk til matsøk.» Dette bekreftes av lokalkjente at det stemmer, i tillegg til at det er både ugler, falker og andre haukearter som også finnes i området. Det er ikke kartlagt om hekking av disse artene foregår i området. Det må også nevnes at området er hyppig besøkt av havørn.

Det er i utredningens pkt. 6.4 foreslått å nedjustere verdisettingen fra Naturbasen fra B til C på en del områder, noe som kommunen er skeptisk til da det er viktig å bevare de beiteområdene som finnes i kommunen, både for husdyr og hjortevilt.

Det er i utredningens pkt. 6.5 nevnt at «det teoretisk er mulig for at ål kan vandre opp til Vasskardvatnet for å gyte, men at det virker svært lite sannsynlig.» Ibestad kommune har flere vassdrag med som det vandrer opp ål i, blant annet i Oteråa på Rolla som kommer fra Ibestadvannet. Denne er i vannføring og fall på samme størrelse eller større enn Storelva, så det kan dermed ikke utelukkes at det også går ål opp i Storelva.

I utredningens kapittel 7 er vår nasjonalfugl fossekallen nevnt som «en av artene som uten tvil vil bli berørt av tiltaket i anleggsfasen.» Avbøtende tiltak er foreslått, men det dermed ikke automatisk i at denne vil etablere seg igjen etter at anlegget er satt i drift. Dette er et problem ved alle kraftutbygginger, og særlig i småskala utbygginger da de elvene som da blir utbygd er av en størrelse som oftest blir brukt av fossekallen til matsanking og reirplass i umiddelbar nærhet til rennende vann. På sikt kan slike utbygginger føre til tilbakegang i bestanden, noe som er lite ønskelig.

Økonomisk sett er utbyggingskostnaden beregnet til kr. 4,93 pr. kWh. Et lite kraftverk regnes som «mest lønnsomt» når utbyggingskostnadene er under kr. 3,- pr. kWh, og som «mindre lønnsomt» når utbyggingskostnadene er mellom kr. 3,- og kr. 5,- pr. kWh. (jfr. http://www.birdlife.no/prosjekter/rapporter/2007_03_NOF.pdf)

Utbyggingskostnadene er her helt på den øvre grensen i kategorien «mindre lønnsomt», noe som må vektlegges i konsesjonsbehandlingen. I tillegg er strømbehovet størst om vinteren, og når man leser søknadens kapittel 3.1. Hydrologi, ser man at vannføringen er liten i vintermånedene da behovet er størst. Kraftproduksjonen i månedene med størst behov er da marginal.

Konklusjonen fra kommunens side er at søknaden med tilhørende rapport er mangelfullt utredet, og at det i alt for stor grad antas at verdien på området er liten, at sannsynligheten for at det finnes rødlistearter er små osv.

Området framstår dermed av søker nærmest som verdiløst, noe som kommunen ikke kjenner seg igjen i og heller ikke er enig i. Samfunnsøkonomisk sett er tiltaket, satt opp mot inngrepene som vil bli gjort, ikke store nok for å gjennomføre utbyggingen.

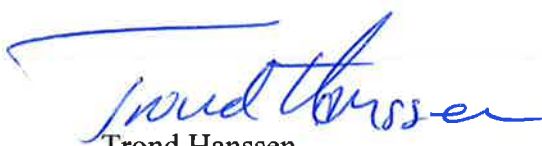
Som en avslutning må det legges til at samtlige grunneiere som er oppgitt som fallrettighetsinnehavere ikke er bosatt i kommunen, og dermed unngår den daglige nærheten av anlegget og de naturinngrep som tiltaket medfører.

Tilrådommen fra Ibestad kommune er at konsesjon ikke gis til Storelva Kraftverk.

Med vennlig hilsen
Ibestad kommune

Roe Jenset
Rådmann

Trond Hanssen
Seksjonsleder PNU